

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับ

การบริหารงานวิชาการโรงเรียน อำเภอมืองปทุมธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

THE RELATIONSHIP BETWEEN TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND SCHOOL ACADEMIC ADMINISTRATION MUEANG PATHUM THANI DISTRICT, PATHUM THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

มนตรา แสนคำ

Montra Saenkham

อุษาพร กลิ่นเกษร

Usapon Klinkesorn

อัจฉรา นียมมาภา

Ujchara Niyamapa

ทรงยศ แก้วมงคล

Songyot Kaewmongkol

อัจศรา ประเสริฐสิน

Ujsara Prasertsin

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

Faculty of Education, Northbangkok University

E-mail: montra.saen@northbkk.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) : 28 มีนาคม 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 30 พฤศจิกายน 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 30 พฤศจิกายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อำเภอมืองปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับการบริหารวิชาการ และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหาร วิชาการโรงเรียนในอำเภอมืองปทุมธานี สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารงานบุคคลและครูสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 226 คน ซึ่งสุ่มมาจากจำนวนประชากร 568 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างเป็น 2 ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่ 1 สุ่มจำนวนโรงเรียน 25 โรงเรียน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Propotion Stratified Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง และขั้นตอนที่ 2 ใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ในการสุ่มจำนวนครู จากโรงเรียนในแต่ละขนาด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้ 5 อยู่ในระดับมากที่สุด 4 อยู่ในระดับมาก 3 อยู่ในระดับปานกลาง 2 อยู่ในระดับน้อย 1 อยู่ในระดับน้อยที่สุดวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์หาความสัมพันธ์การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation Coefficient) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลการวิจัย พบว่า 1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.388) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเมืองปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับ ได้แก่ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.450) รองลงมา คือ การกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.448) การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.448) และการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.466) 2. การบริหารวิชาการโรงเรียนในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.744) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.744) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.635) การนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.647) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.646) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.765) และการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.584) 3. ความสัมพันธ์ระหว่างการกระตุ้นปัญญามีความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกซึ่งอยู่ระดับสูง ($r_{xy} = 0.810$) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, ผู้บริหารสถานศึกษา, การบริหารวิชาการ

Abstract

The research on the relationship between the transformational leadership of educational administrators and the management of academic affairs in schools in Pathum Thani Primary Education Service Area Office 1, aimed to study the level of transformational leadership of school administrators, the level of academic management, and the relationship

between the transformational leadership of administrators and the management of academic affairs in schools under the jurisdiction of the Pathum Thani Primary Education Service Area Office 1. The research sample consists of 226 people, including directors, deputy directors, heads of human resource management departments, and teachers affiliated with the Pathum Thani Primary Education Service Area Office 1, randomly selected from a total population of 568 individuals. The sampling method used in the research consisted of two steps. The first step involved randomly selecting 25 schools using proportionate stratified sampling based on school size, and the second step used simple random sampling to select teachers from each school size category. The research instrument used was a 5-point Likert scale questionnaire, where 5 represented the highest level, 4 a high level, 3 a moderate level, 2 a low level, and 1 the lowest level. Data were analyzed using computer software with statistics including frequency, percentage, mean, standard deviation, and the Pearson product-moment correlation coefficient to determine relationships. The research findings are summarized as follows.

The research found that: The overall and specific aspects of transformational leadership among school administrators in Pathum Thani Primary Education Service Area Office 1, were at a high level ($\bar{X} = 3.91$, $SD = 0.388$). When considering the specific aspects, it was found that all aspects of the administrators' transformational leadership in Pathum Thani Primary Education Service Area Office 1, were at a high level. In order of significance, these include having an ideological influence ($\bar{X} = 3.93$, $SD = 0.450$), followed by stimulating intellectually ($\bar{X} = 3.90$, $SD = 0.448$), considering individuality ($\bar{X} = 3.90$, $SD = 0.448$), and inspiring motivation ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.466$). The management of academic affairs in schools in Pathum Thani Primary Education Service Area Office 1, is highly regarded in terms of opinions. Upon detailed examination, all aspects are considered to be at a high level, with the rankings from highest to lowest as follows: management of teaching and learning in schools ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.744$), development and use of technological media for education ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.744$), research for educational quality improvement in schools ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 0.635$), educational supervision ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.647$), assessment and evaluation and the implementation of learning outcome transfers ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.646$), development of learning processes ($\bar{X} = 3.76$, $SD = 0.765$), and curriculum development in schools ($\bar{X} = 3.73$, $SD = 0.584$). The relationship between intellectual stimulation and its correlation with the management of academic affairs by school administrators in Pathum Thani Primary Education Service Area

Office 1, exhibits a positive and high-level correlation ($r_{xy} = 0.810$), with statistical significance at the .01 level.

Keywords: transformational leadership, Academic administration, educational institution administrators

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีการพัฒนาให้คนมีคุณภาพและความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ การปฏิรูปการศึกษาต้องอาศัยผู้นำที่มีคุณลักษณะที่แตกต่างไปจากอดีต เพราะการปฏิรูปการศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมยุคปัจจุบันได้ การเปลี่ยนแปลงการจัดการบริหารทำให้บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนและรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงไปจึงจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเข้ามาบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลแนะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงคือการทำหน้าที่ที่ผู้รับผิดชอบในโรงเรียนตัดสินใจและทำสิ่งต่างๆ ที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถสอนและบรรลุเป้าหมายได้ดีจริงๆ วิธีที่ผู้นำเป็นผู้นำโรงเรียนมีผลกระทบอย่างมากต่อประสิทธิภาพของครูและเจ้าหน้าที่คนอื่นๆ ในการทำงานและทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ (ยุพิน คงเพชรศักดิ์, 2558) ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่สำคัญในการดำเนินกิจการโรงเรียน ผู้บริหารจำเป็นต้องรู้ว่าตัวเองควรทำอะไรและต้องแน่ใจว่าทุกอย่างทำงานได้ดี ต้องวางแผนสิ่งต่าง ๆ อย่างรอบคอบและดูแลทุกอย่างเพื่อให้แน่ใจว่าทุกอย่างเป็นไปด้วยดี อีกทั้งต้องตรวจสอบและดูว่าสิ่งต่าง ๆ ทำงานอย่างที่ควรจะเป็นหรือไม่ วิธีที่ผู้บริหารเป็นผู้นำและตัดสินใจสามารถช่วยให้โรงเรียนประสบความสำเร็จได้ แต่เมื่อเราคิดว่าครูสอนและนักเรียนเรียนรู้อย่างดีเพียงใด หากพิจารณาการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบัน พบว่า การบริหารงานวิชาการภายในสถานศึกษายังมีปัญหาค่อนข้างมาก และด้านคุณภาพการศึกษาพบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O -NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 วิชาภาษาไทย คะแนนเฉลี่ย 46.38 วิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 34.37 วิชาวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 32.07 ภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ย 35.74 รวมทุกรายวิชา 37.14 ปีการศึกษา 2565 วิชาภาษาไทย คะแนนเฉลี่ย 54.46 วิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 25.74 วิชาวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 38.50 ภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ย 35.50 รวมทุกรายวิชา 37.95 ระดับจังหวัด บางวิชามีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับภาคและระดับประเทศ สำหรับสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 บางวิชามีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ พบว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและวิทยาศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละสูงกว่า ระดับสพฐ. ทั้งนี้การจัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ยังมีจุดอ่อนที่ผู้เรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ สรุปความ ตลอดจนทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ และทักษะการคิด คำนวณความคิดรวบยอด ในวิชาคณิตศาสตร์ (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1: กลุ่มบริหารงานบุคคล: 2566) จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อเป็นกรอบในการเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิผลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการบริหารงานวิชาการ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารวิชาการโรงเรียนในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารงานวิชาการโรงเรียนในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

3. สมมติฐานในการวิจัย

- 3.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก
- 3.2 งานบริหารวิชาการโรงเรียน ในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับอยู่ในระดับมาก
- 3.3 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียนในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 4.1 เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาตนเองในเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารงานวิชาการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด
- 4.2 เป็นฐานข้อมูลสำหรับผู้สนใจนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารงานและครูผู้สอน จำนวน 568 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารงานและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร

การคำนวณขนาดโดยใช้ตารางคำนวณสุ่มกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 266 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างเป็น 2 ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่ 1 สุ่มจำนวนโรงเรียน 25 โรงเรียน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportion Stratified Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง และขั้นตอนที่ 2 ใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ในการสุ่มจำนวนครู จากโรงเรียนในแต่ละขนาด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งมี 2 ตอน คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยแบ่งระดับในการวัดออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่าระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุดมีค่าความเที่ยงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เท่ากับ 0.8-1.00 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.935 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพหุคูณ ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation Coefficient)

6. ผลการวิจัย

6.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ รองลงมา คือ การระดมทุนทางปัญญา และด้านที่น้อยที่สุด คือ การสร้างแรงบันดาลใจ

การที่อิทธิพลอย่างอุดมการณ์ โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บริหารมีวิสัยทัศน์ และสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ให้กับผู้ร่วมงาน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้ รองลงมา คือ ผู้บริหารสามารถสร้างบทบาทความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานให้ผู้ตามเห็นอย่างสม่ำเสมอ และข้อที่น้อยที่สุด คือ ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีที่นำยกย่องเคารพนับถือ

การสร้างแรงบันดาลใจ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสามารถสร้างเจตคติที่ดี และการคิดในเชิงบวก ให้ผู้ตามมีบรรยากาศที่ดีในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารให้กำลังใจโดยการให้ความสำคัญกับผู้ร่วมงานที่ทำให้เกิดความสำเร็จขององค์กร และข้อที่น้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถโน้มน้าวจิตใจของบุคลากรในสถานศึกษา

การระดมทุนทางปัญญา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ตามมีความรู้สึกว่าปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ไขได้ ถ้าได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้ร่วมงานทุกคน รองลงมา คือ ผู้บริหารช่วยสนับสนุนการพัฒนาวิธีการใหม่ๆ ในการบรรลุภารกิจประจำวันของครู และข้อที่น้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถหาวิธีการใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก

การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความเอาใจใส่ รู้ถึงขีดความสามารถของบุคลากรแต่ละบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมบุคลากรให้มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ และข้อที่น้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีความมุ่งพัฒนาบุคลากรเป็นรายบุคคล

6.2 การบริหารวิชาการโรงเรียนในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา รองลงมา คือ การนิเทศการศึกษา และด้านที่น้อยที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการกระตุ้นปัญญามีความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 พบว่าผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเมืองปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ทางบวก โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกระตุ้นทางปัญญา (X_3) มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อำเภอเมืองปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r_{xy} = .729$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล (X_4) มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อำเภอเมืองปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r_{xy} = .729$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6.4 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา การกระตุ้นทางปัญญา (X_2) มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อำเภอเมืองปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r_{xy} = .608$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X_1) มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อำเภอเมืองปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r_{xy} = .565$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจเพื่อนำมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

7.1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ รองลงมา คือ การกระตุ้นทางปัญญา และด้านที่น้อยที่สุด คือ การสร้างแรงบันดาลใจ ผล

ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกระตุ้นการทำงานเป็นทีม พร้อมด้วยการสนับสนุนให้กำลังใจ และเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์จนเป็นผลให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสิ่งสำคัญผู้บริหารต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้ผู้ร่วมงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรพรานี (2559) ได้ศึกษาผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การกระตุ้นการใช้ปัญญาการสร้างสรรค์ และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่ามีขนิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือกัน ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะความสนใจใคร่รู้และจินตนาการ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

7.2 ระดับการบริหารวิชาการโรงเรียนในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา รองลงมา คือ การนิเทศการศึกษา และด้านที่น้อยที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน มีความสำคัญอย่างมากในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนมีเนื้อหาสาระ และกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนและศักยภาพของแต่ละบุคคล พร้อมทั้งส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนโดยช่วยเหลือแนะนำ มีการวางแผน ปรึกษาหารือร่วมกันในการนิเทศการศึกษา มีแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรีย์พร ฟากพื้น (2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภวรรณ รูปงาม (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน และหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของ

ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานบุคคล และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

7.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการกระตุ้นปัญญาที่มีความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ($r_{xy} = .729$) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 เนื่องจากว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกระตุ้นการทำงานเป็นทีม พร้อมด้วยการสนับสนุนให้กำลังใจและเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์จนเป็นผลให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสิ่งสำคัญผู้บริหารต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้ผู้ร่วมงาน มีความสามารถที่โน้มน้าว จูงใจให้ผู้ร่วมงานนั้นร่วมมือในการทำงาน เกิดความรู้สึกร่วมกันภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนพัฒนาสถานศึกษา มีความกระตือรือร้นและมองโลกในแง่ดี มีกระตุ้นทางปัญญา หมายถึง ความสามารถในการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และหาวิธีการใหม่ๆ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานแก่บุคลากร ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อำเภอเมืองปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภวรรณ รูปงาม (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน และหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานบุคคล และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและประสิทธิผลการบริหารงานบุคคล ของผู้บริหารโรงเรียน ตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามจังหวัดที่ตั้งของโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 5) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 7) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และ

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนและกำหนดตำแหน่ง ด้านการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ และด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 สถานศึกษาควรมีการปฏิรูปการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่างๆ ให้ทันสมัย โดยส่งเสริมให้ครูมีศักยภาพในการเป็นผู้นำทางการศึกษา

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.2.1 ควรดำเนินโครงการที่ส่งเสริมเกี่ยวกับผู้สอน การจัดทำสื่อการสอน และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำเสนอความรู้ใหม่ๆ ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนาทักษะการสอน ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553. กรุงเทพฯ: องค์การรับสินค้าและพัสดุภัณฑ์. ดำริ บุญชู. (2545, เมษายน). ภารกิจสถานศึกษายุคใหม่ สิ่งที่ทำท้าทายบทบาทผู้บริหารและครู. วารสารวิชาการ. 5(4): 2-7 ทฤษฎีงานวิจัย (พิมพ์ครั้งที่3). ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2555). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอสังกัตสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเซนต์จอนห์น.
- ยุพิน คงเพชรศักดิ์. (2558). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วรรณ ชุนศรี. (2549, เมษายน - มิถุนายน). เส้นมาสู่การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการชีวิตจริง: กรณีตัวอย่างคณิตศาสตร์. วารสารวิชาการ. 9(2): 65-69.